

Vážení čtenáři,

nejen podle kalendáře, ale i ve skutečnosti je tady podzim, na polích i v zahrádkách se sklízí poslední zbytky úrody, a tak je i čas poohlédnout se, jaký vlastně rok 2010 v zemědělství byl. I když každý rok příroda

nějak nepříjemně překvapí, letošní průběh počasí dlouho nikdo nepamatuje. Nechci vyjmenovávat jednotlivé problémy, které zemědělci po celý rok sužovali, ale o to více je třeba ocenit, že i přes nepřízeň počasí, zhoršenou kvalitou sklizených produktů a stále nízké ceny u živočišných produktů zemědělství na Vysočině ještě žije. A dokonce svou produkci řadí Vysočinu mezi nejagrárnější kraje v ČR. Posuďte sami: pracuje v něm 7 – 8% praceschopného obyvatelstva, má největší stáda skotu, vyrábí se zde nejvíce mléka, brambor a vepřového masa.

A proto mě velmi mrzí, že tato společnost si stále neuvědomuje – a řekl bych, že to nevědomí je stále hlubší – jak těžká a odpovědná to je práce. Práce, která plodí nejen výborné potraviny, nedegenerované žádnými náhražkami, jak potvrzuje i první ročník soutěže o Regionální potraviny kraje Vysočina. Je to ale i práce, kterou je vidět také na péči o krajinu, vodu a životní prostředí, kterými se tak rádi na Vysočině chlubíme. A přesto je tato práce z celospolečenského hlediska nejen ve mzdách, ale i morálně nedostatečně ceněna: najdeme ji na jednom z posledních míst žebříčku povolání. I když se zemědělcům podsouvá, že jsou největšími znečišťovateli životního prostředí, že mohou za všechny povodně, myslím si, že až na pár excesů je to právě naopak.

Nechtěl bych se dožít doby, kdy útlum zemědělství dosáhne takové úrovně, že se přestane pěstovat a v krajině se objeví takové rostliny jako boševník, jehož likvidace je hodně drahá a – stejně jako návrat k původní kulturní krajině – někdy téměř nemožná. Ostatně k tomu už známe příklady z Karlovarského kraje...

Vážme si proto více lidí, kteří jsou ještě ochotni obdělávat půdu, chovat dobytek, starat se o krajinu, vodu, les, o životní prostředí, nezávidíme a neškrtíme jim dotace, které jim alespoň z části uhrazují službu, kterou nám ostatním poskytují. Totiž že svou zemědělskou činností, ať ekologickou či intenzivní, ale vždy podle pravidel správné zemědělské praxe, šetrných k půdě, vodě, přírodě, naší chloubě, krajině, tvoří.

Josef Matějka
radní kraje Vysočina pro oblast lesního
a vodního hospodářství a zemědělství (ČSSD)

Je po komunálních volbách. Pokračuje práce pro města a obce

Několik dní po komunálních volbách čekají některé radnice a obecní úřady personální změny, někde zůstane jmenovka na dveřích starosty nezměněná.

Zvykli jsme si na to, že volby nejsou pouze testem popularity. Pro staré vedení měst a obcí jsou bilancí výsledků jejich čtyřleté práce, pro nováčky představují nový start na dlouhou trať s řadou konkrétních plánů a plněním volebních slibů. Jako velice důležitou skutečnost vidím, stejně jako mnozí politologové, generační pestrost komunálních zastupitelstev. Tým zkušených zastupitelů zdravě promíchaný s nováčky přirozeně naváže na dosavadní zkušenosti a dobré výsledky, na druhou stranu nováčci přinesou do zastupitelských řad čerstvý vzduch a jinou variantu řešení.

Přeji všem novým a staronovým zástupcům v místních samosprávách hodně úspěchů v jejich mnohdy nelehké práci a chci věřit, že převáží zájem o rozvoj a podporu našeho regionu nad politickou nesnášenlivostí a přemírou ideologie.

za členy Rady kraje Vysočina
Jiří Běhounek, hejtmán

2 Silnice stojí peníze
Řidiči to však ocení, hlavně v zimě. Opravujeme navzdory škrtům

3 Regionální produkt
Dalších pět výrobců a producentů získalo právo užívat regionální značku

4 Nejlepší knihovna v ČR
Je v 80hlavých Petruvkách na Třebíčsku. Čtenáře si hýčká

5 Vyšlápnout si k Víru
Nejkrásnější přehrada v republice? Možná, jistě ale třetí nejvyšší

Hospodaření kraje dlouhodobě vyrovnané. Navzdory krizi!

Poslední dva roky chybí v rozpočtu kraje Vysočina na straně příjmů dohromady půl miliardy korun, v současnosti mají navíc negativní dopad na krajský rozpočet jednak vládní škrtů na úrovni 7,5 procenta, ale také dlouhodobě nízké platby státu za výkon státní správy.

„Šetření ministerstva financí znamená pro kraj Vysočina od státu úhradu pouze 67,5 procenta nákladů na výkon státní správy v přenesené působnosti, zbytek musíme dodávat z vlastních zdrojů,“ popisuje další problém Zdeněk Kadlec, ředitel krajského úřadu.

Přes tato a všechna další negativa se ale daří vedení kraje Vysočina držet rozpočet vyrovnaný, mimo jiné také díky promyšlenému systému úspor. „Průběh letošního rozpočtu ukazuje, že se ho podařilo postavit reálně. Přes počáteční velký výpadek příjmů ukazují čísla za poslední dva měsíce příznivý vývoj. Rozpočet zatím drží daň z přidané hodnoty (DPH) a mzdy. To se ale může stát velkým problémem při plnění krajské pokladny v příštím roce, kdy právě tady může dojít k propadu. Nyní jsme mírně nad sto procenty plánu, přesto s dalšími výdaji

Další úspěšná elektronická aukce. Vítězslav Grygar z aukční společnosti prezentuje výsledek v podobě milionových úspor na nákupu plynu a silové energie Vladimíru Novotnému, náměstkovi hejtmána.

oproti rozpočtovaným nepočítáme,“ uvedl Vladimír Novotný (ČSSD), náměstek hejtmána kraje.

Podle jeho slov bylo důležité dofinancovat evropské projekty v regionu a dát tak prostor pro překonání krize místním podnikatelům. „V příštím roce už tolik peněz do regionu nepřiteče. Rozpočet plánujeme opět jako vyrovnaný, pouze chceme vytvořit větší rezervu (zhruba 250 milionů) pro

nepředvídané situace,“ přibližuje Vladimír Novotný, který současně s kolegy hledá další možné úspory na straně výdajů.

Jednou z cest, po níž se kraj vydal už před dvěma lety, jsou hromadné nákupy energií a materiálu, například prostřednictvím elektronických aukcí. Těmi by se v příštím roce mělo uspořit při nákupu plynu více než deset milionů korun a u elektřiny dokonce více než třicet

milionů. „Připraveny jsou také výběry na dodavatele zdravotnického materiálu a léků pro naše nemocnice, také tady očekáváme úspory na úrovni desítek milionů,“ doplňuje náměstek hejtmána.

Podle slov Vladimíra Novotného plánuje vedení kraje přebytky z letošního rozpočtu použít také na podpory v rámci Fondu Vysočiny, ale rovněž pro vytvoření plánované rezervy.

text: Milan Pilař foto: archiv kraje Vysočina

Šest osobností převzalo nejvyšší krajská ocenění

Potřetí v historii kraje Vysočina udělilo krajské zastupitelstvo nejvyšší ocenění kraje Vysočina.

Originální kamenné a skleněné medaile převzalo šest osobností, jejichž aktivity v oblasti odboje, budování dobrého jména kraje, péče o zdraví, sportu nebo společenských věd významným způsobem region obohatily, často i proslavily. „Letos oceněné osobnosti utvářely dějiny a historii našeho regionu a podstatnou měrou se podílejí na současnosti i budoucnosti Vysočiny,“ uvedl hejtmán kraje Vysočina Jiří Běhounek. Nejvyšší ocenění kraje Vysočina v posledních třech letech získalo již 22 osobností. V letošním roce výbor pro udělování medailí poprvé nerozhodl o majiteli dřevěné medaile pro mladé naděje

osobnosti s potenciálem osobnostního růstu. „Sami jsme byli překvapeni. Bohužel, žádná osobnost spadající pod tuto kategorii nebyla letos nominována,“ vysvětlil Ivo Rohovský (ODS), předseda výboru.

Kamenná medaile
Václav Miláček
Celoživotní přínos v oboru pediatrie s přesahem krajské úrovně, lékařská osobnost a uznávaný odborník a konzultant.

Skleněné medaile
Michal Stehlík
Klíčová osobnost při přípravách Dolnorakouské zemské výstavy, hlavní kurátor výstavy, ceněný odborník v oblasti historie.

Zdeněk Geist
Člen PTP, stále aktivní při připomínání

Skleněná medaile kraje Vysočina

nezákonností minulého režimu, neúnavně i dnes šíří odkaz PTP mezi mladou generací.

Miroslav Marek
Spolutvůrce a spolukoordinátor originálního know-how, které dalo a dává našemu regionu punc originality a mimořádnosti.

Stanislav Neveselý
Jeden z nejúspěšnějších hokejových koučů v historii národního hokeje, regionální sportovní patriot.

Zdeněk Vyhlídal
Celoživotní přínos v oboru literatury, zaměřil se především na pověsti a lidová vyprávění z Českomoravské vrchoviny.

text: Milan Pilař foto: archiv kraje Vysočina

S Vysočinou (za angličtinou!) do Evropy

Trojice vítězů prvního ročníku soutěže S Vysočinou do Evropy z gymnázia v Třebíči absolvovala o letních prázdninách dvoutýdenní kurzy angličtiny v Anglii.

Sonya Ojeda a Marek Pouzar při večerních školních sportovních aktivitách v parku

„Soutěže jsem se zúčastnil, protože jsem soutěživý typ, ceny vypadaly lákavě, o region jsem se zajímal, nebyl důvod to nezkusit,“ říká Marek Pouzar z Kněžic. „Finálové kolo bylo příjemnou zkušeností, zajímavá atmosféra, zdravé nervové vypětí při prezentaci, chutný raut, spousta komunikativních soupeřů a soupeřek,“ prozrazuje Marek dojmy. „Pobyt v Harrogate? Dobrá zkušenost. Za normálních okolností bych si ho nemohl dovolit. Byl jsem mírně rozčarovaný z malé intenzity vyučování a spousty nevyužitelného volného času. Mé angličtině ale pobyt určitě prospěl, hlavně jsem se naučil používat z gymnázia jen teoreticky naučené jevy,“ dodává Marek.

Druhým vítězem byl Martin Sedláček z Třebíče. „Soutěž mi přinesla nové poznatky o Vysočině, které jsem do té doby neznal. Všechny ceny byly atraktivní a to, že se mi podařilo umístit na špičce, byla třešnička na dortu. Pobyt v Anglii mi určitě zlepšil jazykové dovednosti a jsem rád za poznání nové kultury. Rodina, u které jsem byl ubytovaný, byla velice přátelská a chodil jsem s nimi často do města. Dále mi pobyt dal do budoucna chuť k toulám,“ sděluje s úsměvem Martin. Stejně pocity měl i třetí vítěz z trebičského gymnázia Marek Koutný. „Kurz v Anglii byl jistě zajímavou zkušeností, protože do zahraničí se nepodívám denně. Co se však týče zlepšení jazykových schopností, byl to trochu problém vzhledem k tomu, že v jazykových třídách byla většina českých studentů. Člověk pak mnoho té angličtiny nepochytí,“ uzavírá Marek Koutný.

text: Milan Pilař foto: archiv Marka Pouzara

Základní autobusová dopravní obsluha na Vysočině se od Nového roku nemění

Kraj Vysočina v rámci připravovaného rozpočtu na rok 2011 zatím nepočítá s omezením základní dopravní obsluhy v rámci celého regionu. V případě zrušení železniční trati Moravské Budějovice – Jemnice je připraven vlakové spojení nahradit nutným počtem nových autobusových spojů.

Kraj Vysočina připravuje řadu úsporných opatření, zatím se ale vyhýbal škrtům podpor pro základní dopravní obsluhu kraje. „Téměř všechny železniční tratě a většina autobusových spojů jsou z hlediska provozu ztrátové. Po komunálních volbách a ustálení chodu na radnicích nás proto čeká celá řada aktuálních jednání o účelnosti a efektivnosti některých linek veřejné dopravy,“ uvedl Libor Joukl (ČSSD), náměstek hejtmána pro oblast dopravy s tím, že najít kompromis ve financování ztrát ve veřejné dopravě a efektivnější sestavování jízdních řádů jsou kroky, kterým se kraj v budoucnu nevyhne.

V roce 2009 ujely autobusy v rámci základní dopravní obsluhy kraje Vysočina zhruba 15,5 milionu kilometrů a přepravily šestnáct milionů cestujících. V letošním roce se na území kraje Vysočina provozuje 355 autobusových linek, což představuje cca 5500 autobusových spojů, na nichž zhruba pět stovek autobusů přepraví denně kolem šedesát tisíc cestujících. Kraj Vysočina dotuje základní dopravní obsluhu v regionu ročně částkou vyšší než 545 milionů korun.

text: Milan Pilař

Řidiči se projedou po nových silnicích, usnadní hlavně cestování v zimě

V říjnu bylo na Vysočině otevřeno hned několik nových nebo modernizovaných silnicí.

Zejména v zimě řidiči ocení nový obchvat České Bělé na Havlíčkobrodsku, který po dvouleté výstavbě podstatně usnadní cestu na silnici I/34 na Chrudim. Doprava se přesune mimo obec a odpadnou tak kolony v kopci. Stavba obchvatu vyšla na více než 401 mil. Kč bez DPH a její součástí je přemostění říčky Bělé v délce 273 metrů.

Od října mohou řidiči využít i další rekonstruovaný dvoukilometrový úsek silnice II/405 Příseka – Brtnice. Silnice je fakticky přeložkou původní komunikace v šířce 9,5 metru. Náklady dosáhly 175 milionů korun a budou minimálně z 85 % hrazeny z ROP Jihovýchod.

Koncem září odstartovala rekonstrukce silnice II/602, spojující hranice kraje s Pelhřimovem. Práce na dvou a půl kilometrovém úseku začaly koncem září v Vyskytně, kde pracují firmy i o sobotách a nedělích. „Během prvního pracovního víkendu byla odřezována stávající živinová vrstva a zahájeny zemní práce, kromě jiného na výkopech pro pokládání telematického zařízení,“ popsal Libor Joukl (ČSSD), náměstek

Na dostavbu mimoúrovňové křižovatky u jihlavské průmyslové zóny Pávov chce ministr dopravy Vít Bárta najít prostředky v úsporách. Nedokončenou křižovatkou si prohlédl v doprovodu náměstka hejtmána Libora Joukla a hejtmána Jiřího Běhoučka.

hejtmána pro oblast dopravy. Na jaře bude oprava silnice pokračovat modernizací 3,5 km úseku u Dušejova a tříkilometrového úseku od obce Strměchy. Předpokládané náklady jsou odhadovány na 184 milionů korun, na jejich úhradu se bude podílet i ROP Jihovýchod.

V souvislosti s vládními škrtky se při říjnové návštěvě ministra dopravy Vít Bárty na Vysočině hovořilo i o chystaných stavbách. Prioritou ministra jsou podle vlády obchvaty měst a obcí. Pro

rozvoj regionu je podle Libora Joukla důležité dokončení mimoúrovňové křižovatky Jihlava – Pávov, respektive klíčové napojení největší jihlavské průmyslové zóny na D1. Dalšími plánovanými projekty na Vysočině jsou dokončení zkapacitnění komunikace Božejov – Ondřejov a Ondřejov – Pelhřimov. Přípravuje se také řešení nebezpečné zatáčky v Pohledu u Havlíčkova Brodu nebo u Mělkovic na Žďársku.

text: Ondřej Rázl foto: archiv kraje Vysočina

Rekordní zájem o Živnostníka a Firmu roku na Vysočině

Koncem září se v Jihlavě sešla početná reprezentace živnostníků a firem se sídlem v kraji. Na programu bylo vyhlášení vítězů soutěží Živnostník roku a Firma roku na Vysočině. Nejlepším Živnostníkem roku na Vysočině se stal Dušan Tripal z Třebíče u Telče, zástupci společnosti Neosolar z Jihlavy převzali ocenění v soutěži Firma roku.

Porota u společnosti Neosolar, která zvítězila v konkurenci 236 společností, ocenila vlastní výzkumnou a vývojovou činnost a rozsah nabídky. „Přičinu úspěchu vidím především v tom, že se nám včas podařilo odhadnout vhodné cíle a investovat své zdroje do myšlenky podnikat v oboru obnovitelných energií a úspory energií. Díky tomu se nám povedlo dostat se z rozměru regionální firmy na firmu s celorepublikovým významem. Také jsme se pustili do vývoje a výroby vlastních výrobků, což nás posunulo před konkurenci,“ komentoval umístění Jiří Zeman, jednatel firmy Neosolar.

„Velká účast v těchto soutěžích je pro nás příslibem do budoucna...“

Vladimír Novotný,
první náměstek hejtmána

Ze 121 přihlášených živnostníků vybrala porota jako nejlepšího Dušana Tripala, zpracovatele papíru. Podnikatel začal v roce

Dušan Tripal, držitel ocenění Zlaté stránky.cz Živnostník roku kraje Vysočina 2010 a ocenění Vodafone Byznys rebel kraje Vysočina 2010, Jiří Zeman, jednatel společnosti Neosolar, držitel ocenění Vodafone Firma roku kraje Vysočina 2010.

2000 a členy poroty zaujal nejen recyklací papíru, ale i schopností přemýšlet o možnostech, jak získávat suroviny z odpadu jiných firem. „Děláme něco z hlediska zpracování odpadů neobvyklého, ale funguje to! Za poslední rok jsme o sto procent zvýšili počet zaměstnanců a investovali do technologií a nemovitostí, takže si myslím, že jsme v podmínkách hospodářské recese obstáli,“ dodal Dušan Tripal.

„Příjemně mě překvapilo, že z hlediska počtu účastníků byla Vysočina druhým nejsilněji zastoupeným krajem v obou kategoriích soutěže, a to je pod-

le mě příslibem do budoucna. Lepší byli jen v Libereckém kraji,“ komentoval účast Vladimír Novotný (ČSSD), náměstek hejtmána kraje Vysočina. Podle jeho slov se snaží kraj Vysočina dlouhodobě pomáhat podnikatelům v regionu a vytvářet pro ně lepší podmínky. „Máme vytvořenou pracovní skupinu, která se tomuto tématu věnuje. V posledních letech jsme se zaměřili především na zlepšení dopravní dostupnosti, což dokládají silniční stavby zprovozněné v posledních měsících,“ uzavírá Vladimír Novotný.

text: Milan Pilař foto: Firma roku

Dětská závislost na internetu

Netolismus (netholism) je chorobná závislost na tzv. virtuálních drogách, kterými nejčastěji chápeme televizi, video, počítačové hry, mobilní telefon a práci, zejména však zábavu na internetu (chatování, kontrola e-mailových zpráv, sociální sítě atd.). „Podstata této závislosti spočívá v tom, že řada lidí nepotřebuje naplnit své ambice a představy v reálném světě. Velmi často jim stačí virtuální prožitky, někdy dokonce pouze uspokojení ve vlastní fantazii,“ upozorňuje radní kraje Vysočina pro oblast informatiky Zdeněk Ryšavý (ČSSD) a doplňuje, že jde o fenomén, který dokáže zcela změnit životy dospělých a stále častěji i dětí. Jak zjistit, zda se jedná skutečně o závislost, nebo jen o obyčejnou zálibu?

Důležitým projevem je postupná ztráta zájmů a přátel. Dotyčného už nezajímají původní koníčky, ale jen internet. Okruh přátel se zužuje. Posledním příznakem je užívání internetu i přes škodlivé vlivy na zdraví. Podceňovat tyto projevy se rozhodně nevyplácí, protože závislost na internetu nemá podobu jen zdravotních problémů. Postižena je i psychika.

zdroj informace: www.saferinternet.cz

Příznaky závislosti na internetu:

- potřeba neustále prohlížet svou e-mailovou poštu
- nutkavá potřeba bez cíle listovat nabídkami jednotlivých serverů
- vtíravé myšlenky o internetu ve chvílích, kdy se člověk zabývá jinými aktivitami
- v blízkosti počítače vzniká bezdůvodná potřeba zapnout ho a připojit se na internet
- ztráta zájmu o své okolí, omezení činností, které nás dříve uspokojovaly
- vědomí, že toto chování je nesprávné a snaha je maskovat
- upřednostňování virtuálních vztahů před skutečnými
- snížení sebekontroly při používání internetu
- neschopnost přerušit práci s internetem
- zdravotní problémy s krční páteří, vady držení páteře, poškozování očí
- Důležitá rada pro rodiče: Nejčastější příznaky závislosti dítěte na internetu jsou stavy podobné transu při hraní hry, vzpírání se rodičovským zákazům hraní, neschopnost dodržovat časový limit určený pro tuto činnost.

Jak závislosti na počítačových hrách předcházet?

- sledujte, jaké hry děti hrají
- stanovte striktní limity, kdy může dítě hrát a kdy ne
- nepamenejte na rostoucí roli sociálních sítí (Facebook, Twitter, LinkedIn)
- komunikujte s dětmi o jejich virtuálním životě
- podporujte dítě v jiných zájmech
- předcházejte tomu, aby se dítě nudilo
- posilujte zdravé sebevědomí dítěte
- dávejte pozor, aby dítě nehrálo hry u kamarádů
- uvědomte si, že hry mají i kladné stránky, některé umožňují rozvíjet logiku, postřeh, schopnost orientace ve složité situaci, koordinaci očí a rukou, koncentraci, plánování, řešení problémů a další schopnosti
- důležitý je výběr vhodných her

Další evropské peníze do vzdělávání

V říjnu předložil kraj Vysočina na Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy projektové žádosti o tzv. globální granty, ve kterých kraj žádá o finanční prostředky z Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost.

V případě schválení získá kraj Vysočina dalších 210 milionů korun z evropských fondů na vzdělávání, 85 % z Evropského sociálního fondu a 15 % ze státního rozpočtu, které mohou školy, školská zařízení a další instituce využít až do konce roku 2014.

Více než polovinu těchto peněz využijí střední a základní školy na zkvalitnění vzdělávání tak, aby žáci získali potřebné znalosti a dovednosti k lepšímu uplatnění na trhu práce. Pětina prostředků zajistí rovné příležitosti ve vzdělávání a zbývající část je vyčleněna k dalšímu vzdělávání učitelů a pedagogických pracovníků.

První výzvu k využití těchto finančních prostředků plánuje kraj vyhlásit v prvním čtvrtletí roku 2011 a informovat o ní budeme i v novinách Kraj Vysočina. Podmínkou žádosti pro zájemce bude opět zpracování rozsáhlého záměru s podrobným popisem očekávaného přínosu projektu nebo plánovaného průběhu realizace včetně přesného rozpočtu.

„Finanční prostředky přispějí mimo jiné také ke zkvalitnění počátečního vzdělávání s důrazem na zlepšení klíčových kompetencí absolventů. Cílem je jejich uplatnění na trhu práce a zvýšení jejich motivace k dalšímu vzdělávání,“ uzavírá Martin Hyský (ČSSD), radní kraje Vysočina pro regionální rozvoj.

text: Milan Pilař

Podnikatel Aleš Voják: Servis kraje pro podnikání je nadstandardní

Už druhou podnikatelskou misi pro podnikatele z Vysočiny na Ukrajinu uspořádal ve spolupráci s Krajskou hospodářskou komorou kraje Vysočina a Generálním konzulátem České republiky ve Lvově na přelomu září a října kraj Vysočina.

Jednání podnikatelského fóra v ukrajinském Truskavci, zprava Tomáš Prchal, ředitel Krajské hospodářské komory, David Pavlita, generální konzul ČR, Martin Hyský, radní kraje Vysočina

„Cílem mise do Lvova bylo navázat kontakty se zástupci tamní hospodářské komory, státními institucemi pro podporu podnikání a podnikateli samotnými prostřednictvím dvoustranných jednání. Pro každého účastníka byla připravena minimálně tři jednání,“ uvedl radní Martin Hyský (ČSSD).

Jedním ze čtyřadvaceti podnikatelů v misi byl Aleš Voják ze společnosti Medicene – ALVO. „Musím říci, že servis krajského úřadu byl velice profesionální. Pro mě je to nová zkušenost, při svém podnikání v Praze jsem se s tak intenzivním zájmem veřejné instituce nesetkal. Je velice chvalyhodné, když kraj vytváří nad rámec svých povinností podmínky pro podnikání jak na území kraje, tak i mimo ně,“ ocenil aktivity kraje Vysočina Aleš Voják. Ten vedl na Ukrajině jednání o dodávkách zdravotnických pomůcek, které tam podle jeho slov chybí. „Zvažují nyní společný podnik, nebo zastoupení na Ukrajině. Například v lázních Truskavec, což je špičkové zařízení, kde se léčí děti s mozkovou obrnou z celého světa, mají už zájem o spolupráci,“ dodal Aleš Voják.

text: Milan Pilař
foto: archiv kraje Vysočina

Vysočina připravuje společný pilotní projekt s Tchaj-wanem

Kraj Vysočina byl prvním regionem České republiky, který navázal partnerské vztahy s Tchaj-wanem, v současnosti už pracují obě strany na prvním pilotním projektu nazvaném ehealth. „Na Tchaj-wanu mají dvacetileté zkušenosti s registrací pacientů ve zdravotnických zařízeních pomocí moderních technologií.

Společně jsme dali dohromady projekt, na kterém se podílí tchajwanská strana jedním milionem a my dvěma. Jde o projekt registrace pacientů na Vysočině,“ komentoval první společný záměr náměstek hejtmána Vladimír Novotný (ČSSD). Díky sdružené investici nyní pracují odborníci v jihlavské nemocnici a na krajském úřadě na přípravě technologie, pomocí níž by se pacienti jihlavské nemocnice měli objednávat na jednotlivá zdravotnická oddělení.

„Každý získá svůj PIN, pomocí něhož nahlédne do databáze a zjistí, kde a kdy mají volno, přihlásí se a může přijít na čas. Projekt má dvě úskalí, která bude nutné vyřešit. Jednak změnit návyky všech účastníků, kteří do systému vstupují na obou stranách, a jednak akutní případy, které do programu zasáhnu a mohly by ho narušit,“ dodává Vladimír Novotný. Nový registrační systém by měl přispět k lepší organizaci práce ve zdravotnických zařízeních a pacientům především šetřit čas.

text: Milan Pilař

FOKUS Vysočina už dvacet let zajišťuje na Vysočině sociální služby

Po celý letošní rok si připomíná sdružení FOKUS Vysočina dvacet let své existence. FOKUS začal poskytovat služby na Vysočině počátkem devadesátých let jako součást celostátního sdružení FOKUS nejprve ve středisku Želiv, kde fungovalo chráněné bydlení a chráněné dílny. Ke vzniku samostatného sdružení FOKUS Vysočina došlo v roce 1992. „Cílem a posláním sdružení je podporovat lidi s duševním onemocněním či jiným handicapem, posilovat jejich samostatnost a sebedůvěru a vést je k plnohodnotnému životu. Samozřejmě chceme oslovit i většinovou společnost a upozorňovat na to, že mezi námi takoví lidé žijí,“ vysvětluje Miloš Havlík, ředitel sdružení FOKUS Vysočina v Havlíčkově Brodě. FOKUS Vysočina dnes poskytuje služby v Havlíčkově Brodě, Pelhřimově, Chotěboři a Hlinsku. „Na dalších místech Vysočiny máme své partnery, s nimiž spolupracujeme a pokrýváme tak celou Vysočinu,“ dodává Miloš Havlík.

Aktivitu sdružení FOKUS Vysočina podporuje také kraj Vysočina, který je jedním z významných partnerů.

Předání auta, které bylo pořízeno z příspěvků místních firem, v červnu roku 2009. Auto používají ve Fokusu pro služby osobní asistence a pro denní stacionář.

„Jsem velice rád, že Rada kraje Vysočina mohla finančně podpořit akci Týdny pro duševní zdraví, kterou každoročně pořádá FOKUS Vysočina. Duševní zdraví patří společně s fyzickým a dále i s vlivy sociálního prostředí k základním předpokladům dobrého fungování každého člověka. FOKUS v rámci této akce představil všechny aspekty dobrého fungování sociální organizace, která se stará o zdravotně postižené,“ prohlásil radní kraje Vysočina Petr Krčál (ČSSD).

Fokus Vysočina připomíná dvacáté výročí řadou aktivit ve všech místech poskytování služeb. Výstava Dvacet let působení FOKUSU na Vysočině byla v první polovině října k vidění v sídle sdružení v Nádražní ulici v Havlíčkově Brodě v rámci Týdnů pro duševní zdraví.

text: Milan Pilař, foto: archiv Fokus Vysočina

VYSOČINA regionální produkt® : záruka kvality pro spotřebitele

Značka VYSOČINA regionální produkt® je certifikována od roku 2007, garantuje původ výrobků z Vysočiny, jejich jedinečnost, kvalitu i to, že při výrobě nebo produkci nedošlo k poškození životního prostředí a přírody.

Značka podporuje rozvoj výroby a zpracování potravin a místních produktů, rozvoj místních ekonomik v oblasti tradičních řemesel, služeb a turistických aktivit v regionu a propagaci Vysočiny i mimo území kraje s podtržením motivu Vysočina – zdravý kraj.

V současnosti označuje certifikát třicet potravinářských, užitkových a uměleckých výrobků. Mezi prvními farmářské jogurty a farmářský tvaroh z farmy rodiny Němcovy z Netína, zmrazené bio-bramborové produkty z Biofarmy Sasov či bramborová kaše a knedlíky v prášku firmy Amylon nebo spotřebitelská baleň brambor Vysočina. Certifikáty nesou i piva z regionálních pivovarů – Havlíčkův Brod a Chotěboř, výrobní Bítešský chléb a svatební koláčky z Jerábkovy pekárny či Tasovské celozrnné krupavé placky, klobásy Vysočina z Krucemburku, cereální chléb z pekařství Michal Marek z Telče, biozelenina a brambory od Pospíšilů z Holubí Zhoře, medy od tří producentů i šampiony od pana Kittlera z Velkého Beranova.

„Širokou škálu produktů od kovaných výrobků uměleckého kováře Pavla Tasovského, přes kožené plastiky a koženou galantérii Blanky Mudrové a bižuterní výrobky Evy Kadrožkové, ručně dělané šperky Michaele Převrátilové i vinuté perly Jany Paškové představují předměty umělecké a užitkové. Ženy zdobí i ručně malované hedvábné výrobky Hany Čihalové a ručně paličkované krajky Lenky Malátové,“ připomněla Marie Černá, členka certifikační komise.

Hejtmán Jiří Běhounek předal jeden ze zatím posledních certifikátů Janu Dvorskému, který nedaleko Příbyslavi provozuje kozi farmu

Mezi certifikovanými jsou i keramické výrobky občanského sdružení Benedictus z Chotěboře, Hrnčířství Havran z Bezděkova i výrobky vytvořené originální Axmanovou technikou modelování od občanského sdružení Slepíši.

Z užitkových předmětů zaujmou dřevěné lidové hračky od Rudolfa Hupky z Ledče nad Sázavou, skleněné výrobky metodou fusing od firmy Dvořák z Janštejna, košíkářské výrobky Renaty Mahelové z Jihlavy i výrobky bytového textilu agentury ZERA z Náměště nad Oslavou.

Nositel značky, agentura ZERA, v současnosti získala podporu z Fondu malých

projektů česko-rakouské spolupráce na propagaci certifikovaných produktů a výrobků jak v kraji Vysočina, tak i v příhraničních oblastech Dolního Rakouska.

„S výrobky označenými značkou VYSOČINA regionální produkt® se může veřejnost pravidelně setkávat na jarmacích, výstavách a veletrzích. Díky propagaci vznikl elektronický katalog výrobců včetně jeho fyzické podoby, která je k dispozici na turistických a informačních místech,“ uzavřel Josef Matějka (ČSSD), radní kraje Vysočina pro oblast lesního a vodního hospodářství a zemědělství.

text: Milan Pilař foto: archiv kraje Vysočina

Značka VYSOČINA regionální produkt® patří mezi třináct regionálních značek, držitelem je ZERA, občanské sdružení z Náměště nad Oslavou. Blíží informace na www.zeraagency.eu, pod značkou VYSOČINA regionální produkt®.

Kraj podporuje chráněná území regionu kraje Vysočina

Přes sto sedmdesát lokalit se statutem chráněných území, čtvrtina z toho – přesně 44 – uvnitř chráněných krajinných oblastí. To je současný stav, ale vedení kraje Vysočina počítá s jejich dalším rozšiřováním.

„Jedná se o místa s původní faunou a endemickou flórou, kde by například extenzivní hospodaření mohlo ponížit biotop. K zachování vzácných druhů

živočichů i rostlin je nutné zavést specifický způsob údržby těchto území,“ vysvětluje Zdeněk Ryšavý (ČSSD), radní kraje Vysočina pro oblast životního prostředí. Na podporu chráněných území pamatuje krajský rozpočet ročně částkou čtyř milionů korun. Ta směřuje převážně k těm, kdo se na jejich údržbě podílejí. „Jsou to neziskové organizace,

soukromníci, ale také obce a družstva. Zajišťují například likvidaci nežádoucích rostlin, ruční kosení luk apod.,“ dodává Zdeněk Ryšavý.

Letošní rok byl vyhlášen Mezinárodním rokem biodiverzity, proto je symbolické, že kraj společně s partnery z neziskového sektoru realizuje stejnojmenný projekt. V jeho rámci dojde během tří let k celkové revitalizaci dvaceti chráněných území.

„V loňském roce jsme společně vytypovali nejvíce ohrožená místa, na první z nich jsou již podány projekty do OPŽP. S pomocí evropských a krajských peněz budou zachráněny např. laguny u Bohdalova s výskytem vzácných rostlin i živočichů, Fickův rybník nebo údolí Brtnice s teplomilnými rostlinami. V plánu je i revitalizace rašeliníště Chojnov a další lokality,“ doplnil Zdeněk Ryšavý. Projekt by měl pokračovat v následujících dvou letech.

text: Milan Pilař

foto: Český svaz ochránců přírody Kněžice

Přírodní rezervace Na Podlesí u Hrutova

Fungování Integrovaného záchranného systému Vysočiny může být v ohrožení

Na základě konkretizovaných rozpočtových škrtnutí současných členů vlády ČR a s ohledem na dopady těchto opatření na rozpočty složek integrovaného záchranného systému kraje svolal dnes hejtmán kraje Vysočina Jiří Běhounek mimořádné zasedání Bezpečnostní rady kraje Vysočina. „Skutečně reálné hrozí, že se rozpočtové škrty odrazí ve snížení bezpečnosti občanů, ohrozí připravenost a aktivitu v oblasti požární ochrany, sníží dostupnost profesionálních hasičů a ve všech oblastech integrovaného záchranného systému tak bude narušen léta budovaný bezpečnostní standard obyvatel Vysočiny,“ obává se hejtmán Jiří Běhounek.

Pokud se škrty, které v rámci státního rozpočtu pro příští rok vláda zamýšlí, promítnou i do následných rozpočtů složek integrovaného záchranného systému (IZS), pak se hejtmán

kraje Vysočina Jiří Běhounek obává, že je existence IZS v současné funkční a zavedené podobě už neudržitelná a stát do budoucna nebude schopen dodržet zákonné závazky vůči vlastním obyvatelům. „Region, který má na svém území jadernou elektrárnu a vede přes něj nejdůležitější tranzitní tepna České republiky - dálnice D1, nemůže bez odpovídající reakce přihlížet ke znemožňování zákonných postupů a dopustit tak možné ohrožení bezpečnostní situace v kraji,“ doplnil hejtmán Jiří Běhounek.

„V případě Policie České republiky jde aktuálně o úspory v rozsahu téměř 50 procent provozních nákladů a další desítky procent na mzdových nákladech. Prvním odrazem tohoto radikálního snížení rozpočtu je zrušení obvodního oddělení PCR v Jaroměřicích nad Rokytnou

a nutnost odpuštění nebo maximálního snížení nájmu v Polné, Ledči nad Sázavou a Příbyslavi,“

uvedla tisková mluvčí Krajského policejního ředitelství kraje Vysočina Dana Čírtková.

„Plánované škrty se velmi razantně dotknou fungování HZS kraje Vysočina. V oblasti provozu a investic dojde ke zhruba 40% škrtnům. I po zastavení veškeré investiční činnosti a přesunutí finančních prostředků do oblasti provozní nám bude v rozpočtu na příští rok chybět více než 9 mil. Kč. Z plánovaných investičních projektů tak nebudeme moci realizovat dlouhodobě zamýšlenou výstavbu nové stanice profesionálních hasičů v Moravských Budějovicích, i když zájem stávající stanice je pro fungování hasičů zcela nevyhovující. Také nebudeme moci investovat do oprav a udržování nejenom stanic, ale ani do výjezdové techniky. Zamyslet se také budeme muset nad počtem a nákladovostí stanic,“ uvedla mluvčí krajských hasičů Petra Musilová.

text: Jitka Svatošová
foto: Luboš Pavlíček

Regionální operační program – pro venkov nenahraditelný

Úspěšný dotační titul pro město a obce se vyznačuje vysokou podporou vyjádřenou v procentech a relativně velkým objemem finančních prostředků. Důkazem samotné úspěšnosti je velký zájem o dotaci ze strany žadatelů. A pokud se v rámci jedné výzvy setkají žádosti o dotaci, které převyšují alokaci šestinásobně... – čísla mluví za vše. Právě takový dotační titul je Regionální operační program NUTS 2 Jihovýchod. Podpora ve výši 92,5 % z uznaných nákladů pro menší města a obce do pěti tisíc obyvatel je výjimečná dotace. Ve Velké Bíteši se díky tomuto programu podařilo upravit veřejné prostranství křižovatky ulic Kostelní, Na Valech, Tišnovská a Vlkovská. Druhým významným projektem, který se podařilo zrealizovat za podpory ROP Jihovýchod, je modernizace SOU Jana Tiraye za účelem zkvalitnění výuky. Díky vysoké finanční podpoře mohla být dnes již SOŠ Jana Tiraye vybavena těmi nejmodernějšími stroji a výpočetní technikou potřebnou pro náročnou výuku oboru obráběč kovů.

O to větší obavy vzbuzovaly výstupy zástupců Ministerstva financí, kteří v zájmu úsporných opatření vyžadují stranky státního rozpočtu navrhl zrušení závazku státu na spolufinancování projektů z ROP Jihovýchod národním podílem ve výši 7,5 % z uznaných nákladů. Po vlně kritiky, která se snesla na MF, zástupci ministerstva ustoupili, ale jen částečně. Přiznali se k závazku státu pouze pro projekty měst a obcí, neziskových organizací, ale ne pro kraje. Pro rok 2011 to znamená, že na krajské projekty, hlavně na dopravní stavby, bude chybět částka výrazně převyšující sto milionů korun. Výsledek bude zřejmý, dojde ke zpomalení realizace dopravních staveb a tím pádem k dalšímu nárůstu nevyhovujících úseků komunikací jak v zastavěných územích měst a obcí, tak i v nezastavěných teritoriích. Proto je důležité i nadále postupovat jednotně proti centralistickému škrtnutí výdajů na úkor krajů. Osobně se domnívám, že ušetřená miliarda korun ze sedmi ROP skončí v Praze obdobně jako projekt Opencard.

Miroslav Bába, zástupitel (ČSSD)

Radní kraje Vysočina podpořili finanční sbírkou vytvoření pamětní desky českému odbojářovi

Pamětní deska Hynka Hájka s příspěvkem radních kraje

Slavnostní odhalení pamětní desky odbojářovi Hynku Hájkovi se uskutečnilo v sobotu 9. října v Novém Městě na Moravě. Pamětní desku odbojář a poručíkovi četnictva, který padl v roce 1945, umístili organizátoři z Českého svazu bojovníků za svobodu na domě číslo popisné 214 v Masarykově ulici. Hynek Hájek sice už jeden pomník na Novoměstsku má, u silnice kilometr od nádraží směrem do Zubří. Zástupci ČSBZS přesto oslovili Radu kraje Vysočina a žádali o podporu na zhotovení desky, vzhledem k úsporám v rozpočtu to ale nebylo možné. Vzdor tomu se našlo řešení. „Jako obyvatel Žďárská jsem navrhl, aby každý radní věnoval na desku pět set korun,“ uvedl náměstek hejtmána Vladimír Novotný. „Takže jsme mohli přispět alespoň takto – částkou čtyři a půl tisíce korun,“ dodal Vladimír Novotný, který se slavnostního odhalení společně s dalšími dvěma desítkami hostů zúčastnil.

text: Milan Pilař foto: Ludmila Rolinková

Nejlepší knihovna republiky je na Vysočině

Ministerstvo kultury ČR udělilo letos cenu Knihovna roku 2010 Obecní knihovně v Petrůvkách na Třebíčsku, kde žije třiaosmdesát stálých obyvatel.

První knihovnické ocenění za práci s dětmi a mládeží dostali Petrovičtí už v roce 2008. Cenu Knihovna roku 2010 získala knihovna v Petrůvkách za pořádání zajímavých akcí pro děti i dospělé, za snahu o vybudování živého komunitního centra v malé obci a za výbornou spolupráci se zdejšími sborem dobrovolných hasičů. Knihovnu vede Jana Krejčí a čtenáři tu mají k dispozici fond s více než dvanácti sty knihami a periodiky, počítá se přístupem k internetu a ti malí také množství hraček. „V Petrůvkách je knihovna centrem kulturního života. Je chválné, že místní neustále hledají účinné způsoby jak zachytit a udržet zájem, v případě této knihovny nejen širokým spektrem nabízených služeb,“ ocenil aktivitu knihovny

Jana Krejčí, vedoucí knihovny v Petrůvkách ukazuje své království radnímu kraje Vysočina pro oblast kultury a cestovního ruchu Tomáši Škarydovi.

v Petrůvkách krajský radní pro oblast kultury Tomáš Škaryd (ČSSD).

Nové čtenáře získává knihovna především mezi nejmenšími, kteří začnou docházet nejprve v doprovodu maminky či

staršího sourozence a později získají svůj vlastní čtenářský průkaz – není ani podmínkou, že už musejí sami umět číst.

„Sezónní návštěvníky má knihovna mezi chataraři a chalupáři, kteří tráví v Petrůvkách

čas prázdnin a dovolených. Úkolem knihovny však není jen získávání nových čtenářů, hlavní je, udržet si přízeň těch stávajících. Jen jako perličku bych uvedla, že hned druhý den po získání titulu Knihovna roku 2010 projevil zájem o registraci tři noví čtenáři,“ raduje se z úspěchu Jana Krejčí, podle níž by ale činnost knihovny nebyla myslitelná bez finanční podpory ze strany obce. „Výrazně se podílí na nákladech souvisejících s provozem počínaje nákupem knih, přes platbu za energie a konče například odměnou pro knihovnici či povozování výtvarných pomůcek pro děti. V roce 2010 čerpala knihovna prostřednictvím obecního úřadu část prostředků i z dotace ekologického mikroregionu Rokytná,“ dodává Jana Krejčí, podle níž je ocenění pro knihovnu nejen velkým úspěchem, ale i závazkem do budoucna. Z finančních prostředků za cenu Knihovna roku 2010 by v Petrůvkách rádi zmodernizovali stávající počítačové vybavení a obohatili interiér knihovny například o boxy na tříděný odpad a bezprašnou whiteboard tabuli pro děti,“ uzavírá knihovnice, která má ale řadu dalších nápadů.

text: Milan Pilař foto: archiv kraje Vysočina

Cena kraje Vysočina z knižního veletrhu pro Atlas krkonošských rostlin

Cenu kraje Vysočina za nejkrásnější naučnou knihu získalo na dvacátém pokračování Podzimního knižního veletrhu nakladatelství Karmášek za titul Atlas krkonošských rostlin autorského duha Jiří Dvořák a Jan Šturma. Ocenění předal zástupcům nakladatelství ve velkém sále Staré radnice v Havlíčkově Brodě Tomáš Škaryd (ČSSD), radní kraje pro oblast kultury.

„Jsem přesvědčen, že tato publikace by neměla chybět v žádné botanické knihovně,

s svůj význam má pro školy i turisty, kteří budou mířit – například z Vysočiny severně – do Krkonoš. Prakticky je také zvolen cestovatelský skladný formát,“ uvedl při listování knihou Tomáš Škaryd.

Nakladatelství Karmášek vydalo po řadě biologických atlasů Šumavy atlas Krkonoš, dalšího regionu s doposud mimořádně zachovanými a cennými přírodními společenstvy. Publikaci, která je dílem botaniků, originálně výtvarně

doplnila akademická malířka Pavla Kroupová. Čtenáři v knize najdou obecnou část, popisující přírodní podmínky Krkonoš, jednotlivé vegetační stupně, historii výzkumu přírody pohorí, systém a cíle ochrany zdejší přírody, ale i řadu doplňků, slovníček odborných pojmů a rejstříky v českém, latinském, německém a polském jazyce.

text: Milan Pilař

Architekt mnoha stylů, donedávna opomíjený

Emil Králíček

* 11. 10. 1877 Německý Brod
† 1930 Praha (sebevražda)

Významný a přitom opomíjený architekt Emil Králíček se narodil v Německém Brodě 11. října 1877. Po absolvování gymnasia, odborné průmyslové školy a praxe nastupuje u architekta Antonína Balšánka. Poté odchází do Darmstadtu do ateliéru Josefa Marii Olbricha, kde dychtivě nasává světové ohlasy doby.

V roce 1903 se vrací Emil Králíček do Prahy a nastupuje do renomované firmy Martin Blecha, kde získává řadu zajímavých zakázek. Na řadě z nich spolupracuje se sochařem Celdou Kloučkem a oba je ztvárňují ve stylu tehdy převládající rostlinné secese. Přes geometrickou secesi se plně doslal do svého nejvýznačnějšího období, které představuje architektonický kubismus.

Za svého působení v tomto kubistickém období realizoval desítky návrhů v Praze (hotel Zlatá husa), Jičíně,

Detail (kubistické) lampy na Jungmannově náměstí v Praze

Českém Brodě, Lysé nad Labem i jinde. Do historie kubismu se zapsal domem Diamant ve Spálené ulici, obytným

Replika lampy německobrodského rodáka by měla v budoucnu zdobit také prostor před stavební školou v Havlíčkově Brodě, na výrobě se budou podílet zdejší studenti

domem v Karmelitské ulici, Betlémskou kaplí na Žižkově, nárožním domem na rozhraní Václavského náměstí

a Štěpánské ulice a řadou dalších, čímž se zařadil mezi nejvýznamnější architekty kubismu. K jeho dílům patří mimo

jiné u nás i ve světě notoricky známá kubistická lucerna na Jungmannově náměstí, vytvořená jako součást projektu pro Adamovu lékárnu na Václavském náměstí, která od té doby chybí jen v málokteré umělecko historické publikaci o našem hlavním městě.

Úspěšně započatá dráha architekta byla přerušena první světovou válkou. Po válce založil v roce 1922 v Praze firmu Králíček – Šolc.

Nadějně rozeběhnutá kariéra byla náhle tragicky ukončena. V roce 1930 končí Emil Králíček svůj život dobrovolným odchodem, o jehož motivech se dodnes vedou dohady.

Ke znovuobnovení a rehabilitaci jedinečného díla našeho krajana došlo až díky výstavě v Galerii Jaroslava Fragnera, uspořádané ve spolupráci s Museum Künstlerkolonie Darmstadt v roce 2005. Tato výstava měla mimořádný mezinárodní ohlas, a tím probudila i nás k odkrývání díla téměř zapomenutého velkého krajana, jehož význam je nejméně evropský.

autor: Luboš Göbl foto: Anna Chudobová

Brod podvacáté ve znamení brambor

Dvacáté Brambořácké dny se uskutečnily v polovině října v Havlíčkově Brodě. Tradičně je pořádá Ústřední brambořácký svaz České republiky a Výzkumný ústav brambořácký Havlíčkův Brod, většinou s mezinárodní účastí. Součástí akce je každoročně kromě odborného semináře Obchod s bramborami také studentská soutěž Bramborový květ Vysočiny, výstava odrůd brambor a poradenská služba odborníkům, prodej konzumních a sadbových brambor, výrobků z brambor, ovoce, zeleniny, květin, ryb a potřeb pro pěstitele a zahrádkáře, soutěž v pojídání bramboráků a ve skrábání brambor. Hostem Brambořáckých dnů byl také hejtmán Jiří Běhounek (nez. za ČSSD) a radní kraje Vysočina pro oblast lesního a vodního hospodářství a zemědělství Josef Matějka (ČSSD).

text: Milan Pilař

Vysočina a Evropa hledají inovační softwarová řešení

V lednu 2010 zahájilo dvanáct evropských partnerů spolupráci na unikátním projektu Využití open source softwaru v evropské veřejné správě.

Společnou snahou všech účastníků projektu je zavádění nových programů jako bezplatné alternativy k placenému komerčnímu softwaru. „Známymi příklady jsou operační systém Linux, internetový prohlížeč Mozilla Firefox nebo kancelářský balík Open Office, které si uživatelé mohou zdarma stáhnout

a instalovat na svém počítači, případně upravit zdrojové kódy podle svých potřeb,“ vysvětluje Zdeněk Ryšavý (ČSSD), radní kraje Vysočina.

Projekt OSEPA, www.osepa.eu

Na bázi open source softwaru (OSS) se v kraji Vysočina v minulosti instalovaly například informační kiosky v Novém Městě na Moravě a na Novoměstsku a vznikl turistický portál příspěvkové organizace Vysočina Tourism. „Software v sobě kombinuje dvě významné výhody: nižší finanční

náročnost a větší nezávislost na komerčních dodavatelích softwaru. Možnosti OSS mohou být zajímavé především pro školy, bez zakoupení licence ho lze totiž neomezeně používat na libovolném počtu počítačů. Například ve španělském regionu Extremadura fungovalo v roce 2002 na této bázi sedmdesát tisíc počítačů a čtyři sta serverů,“ doplnil Zdeněk Ryšavý.

Svoje zkušenosti z projektu představí evropské regiony veřejnosti v rámci devíti workshopů a dvou konferencí v průběhu tří let, závěrečnou konferenci bude hostit kraj Vysočina

v roce 2012. Cílem setkání bude výměna zkušeností a možnost navázání spolupráce na celoevropské úrovni. „Strategické otázky OSS bude nadále nutné řešit především na nadnárodní úrovni,“ potvrzuje Klaus Haasis z německé Agentury pro inovaci a rozvoj v oblasti ICT a médií. „Chceme-li být konkurenceschopní na globální úrovni, musíme spojit síly a využít inovační potenciál, který OSS nabízí,“ dodává Haasis.

text: Renata Mutlová

Deset let kraje Vysočina – středem republiky

V roce 2003 převdal stát, resp. Česká republika do vlastnictví kraje Vysočina pět bývalých okresních nemocnic v Jihlavě, v Pelhřimově, v Havlíčkově Brodě, v Novém Městě na Moravě a v Třebíči. V okamžiku jejich předání bohužel automaticky kraj převzal také jejich nasčítané dluhy ve výši 650 milionů korun.

V létě 2004 kraj prošel prvním velkým cvičením záchranářů Horizont 2004. Ukázalo se, že pokud by snad došlo k nehodě v Jaderné elektrárně Dukovany, dokážou záchranáři, armáda a veřejná správa zasáhnout včas. O čtyři roky později Integrovaný záchranný systém kraje Vysočina prošel znovu simulovanou havárií v jaderné elektrárně a opět s velice příznivým a pro veřejnost uklidňujícím výsledkem. Cvičení záchranářů bohužel ukázalo, že větší problémy má Vysočina s bezpečností dálnice než s jadernou elektrárnou.

V roce 2004 určili geodeti pomocí složitěho matematického výpočtu geometrický střed republiky se souřadnicemi 49°44' 37.5" severní šířky a 15° 20' 19.1" východní délky – konkrétně jde o místo v blízkosti obce Číhošť poblíž Ledče nad Sázavou.

Dramatické bylo pro Vysočinu jaro a léto 2005. V hrázi vodního díla Mostiště se objevila nebezpečná trhlina a začala prosakovat voda. Povodí Moravy nařídilo okamžitou opravu. Před pěti lety krajská samospráva začala dlouhý boj o zřízení krajského policejního ředitelství. Povedlo se 1. ledna 2010.

text: redakce foto: archiv kraje Vysočina

Číhošť je častým cílem cyklistů i turistů

Pitná voda z Vírské přehrady zásobuje Novoměstsko, Bystřicko a část Žďárska, v poslední době i Brno

Vodní nádrž Vír

Na rozhraní Žďárských vrchů a Nedvědicke vrchoviny se nachází jedna z nejkrásnějších přehrad nejen Vysočiny, ale i České republiky.

Jmenuje se Vír, podle stejnojmenné obce, u které leží. Přestože v létě nenabízí možnost přímého osvěžení, neboť se z ní čerpá pitná voda pro okolní obce, může se pro nás stát vhodným místem pro podzimní toulky.

Vírská údolní nádrž byla vybudována na řece Svratce v letech 1947 až 1958. Betonová gravitační hráz má nade dnem výšku 66,2 m a je tak třetí nejvyšší u nás. Dlouhá je 390 m a zadržuje jezero o rozloze 223,6 ha. Daní za tuto krásnou vodní

plochu bylo zatopení vesnice Chudobín u Dalečína a část Korouhvice. Pitná voda z Vírské přehrady zásobuje Novoměstsko, Bystřicko a část Žďárska, v poslední době i Brno.

Přehradu a okolní přírodu si lze velmi dobře prohlédnout z pravého břehu přehrady, kudy prochází Svratecká vodohospodářská naučná stezka. Ta vede z Dalečína až do Švařce a je možné se zde dozvědět spoustu zajímavostí jako např. o budování Vírské přehrady, o zatopené vesnici Chudobín, o ochraně vod, možných haváriích a jejich likvidaci či o úpravách surové vody. Velmi vhodným dopravním prostředkem pro návštěvu těchto míst je kolo, které můžeme vyložit například na vlakovém nádraží v Bystřici nad Pernštejnem. Šťastnou cestu!

text a foto: Petr Novák

GPS souřadnice: 49° 33' 52.74"N, 16° 18' 34.43"E

recept

Starovysočinský bramborový náky

V říjnovém receptu se opět vracíme k tradičním ingrediencím našeho kraje. Tentokrát jsme se nechali inspirovat receptem Edity Machové, která je původem z Havlíčkovy Borové a která nám doporučila Bramborový náky z Velké vzorné kuchařky od Bohumily Jermářové z roku 1900.

„Na misce se trou čtyři žloutky se čtyřmi lžičkami cukru do husta. Připojí se k tomu dvě lžice jemně usekaných mandlí nebo lískových oříšků, půl kila strouhaných vařených studených bram-

borů a tře se to vše do hromady asi dvacet minut,“ popisuje postup přípravy náky Edita Machová. Pak se lehounce přimíchá ze čtyř bílků pevný sníh a dvě lžice drobné krupičky, hmota se dá do vymazané, žemličkou vyspané formy a peče se ve vodě asi tři čtvrtě hodiny.

Pokud také rádi trávíte čas v kuchyni a znáte typické recepty pro náš kraj, stačí nám je zaslat. Nejlepší recepty otiskneme a autora oceníme.

text a foto: Monika Fiedlerová

Med zavoní v Novém Městě na Moravě

Horácké muzeum v Novém Městě na Moravě připravilo sladko-voňavou výstavu věnovanou medu, medovině, medovému pivu a dalšímu medovému zboží. Od 6. do 13. listopadu mohou zájemci navštívit v prostorách muzea na novoměstském Vratislavově náměstí expozici a také si zakoupit

potřeby pro svá hospodářství nebo si prohlédnout život včel v proskleném úlu. Novoměstští včelaři se budou navíc chlubit s letos otevřeným včelařským arboretum. Výstava je otevřena od 8.00 do 18.00 hodin.

text: Lucie Pátková
foto: <http://med.jirizavrel.eu/fotogalerie/>

Se včelíny a včelaři se v současnosti na Vysočině už tak často nepotkáme, příležitost mají návštěvníci novoměstské výstavy

Křížovka o ceny

Vrchol tvorby Emila Králíčka představují realizace, jejichž stavba byla zahájena po roce 1911. Tehdy získala stavební firma Matěje Blechy zakázky na stavbu dvou domů na Václavském náměstí – Adamova lékárna (1911-1913) a Šupichovy domy (1911-1919). Aktuálnější je řešení Šupichových domů, na nichž... (1.tajenka). Králíček se právě zde... (2.tajenka).

Autor: Martin Němec	Ukončení manželství	Značka oblíbených českých nanuků	Stupeň intenzity zvuku	Chemická značka astatu	Pásek ze dvou kovů	Pévecké těleso	Anglická objemová míra	Část zebříňáku	Fistule	Oblast	Anglicky „ptát se“	Značka nanotesly	Tropické ovoce	Svědčit (u soudu)	Jemenský přístav	Sportovní klub (zkr.)	Kus palivového dřeva	Vrch u Třeběchovic	Červeno
Alžírský smyčkový nástroj					Výzva k zastavení					Látka k vyšívání Žilkování (v tkanině)					Rožepře	Název značky litru			
Obyvatelé Osetie					1. tajenka Ztráta kovu oxidací														
Závod na kulíčkovou ložiska (zkr.)				Anglicky „Měsíc“ Hmyzožravec				Mrtvice (hovorově) Bezlistý stoněk				Německá automobilka Pobjídka				Skupenství vody Neoděné			
Osobní zájmeno			Bavlněná tkanina Ozbrojený doprovod					Přístřešek pro koně Stepní selma				Druh hedvábí Lesní zvíře				Aneb Pohádková postava			
Zákon msty (v mafii)								Malá divadelní role Obrácené			Slovan (knížně) Přestati				Větrík (básnický) Odrůda tykve			Horní sněmovna	Řecká pohřební oběť
2. tajenka (I. díl)																			
	Okraj střechy	Sloní špičák Starší jednotka tlaku					Slovenské přirovnání Potoční koryš		Zkr. mezin. organizace Kanóny (slovensk.)			Opuchlé Český spisovatel (J. Šimon)					Název nosovky Dravec		
Opuchlina				Amundsenuvo jm. Obyvatel Récie					Část kartotéč. listku Velká sova			Himalájs. skupina SPZ aut Litoměřic					Osobní zájmeno Znač. kilopaskalu		
Docela (zastarale)				Potřeštěnec SPZ Dol. Kubina				Adamova družka Značka olova			Německy „stará“ Název hlásky V					Znaménko násobení Akademie věd (zkr.)			
2. tajenka (II. díl)								Mrhat prostředky						Papír k pokrývání stěn					
Obratný clověk v jednání								Překážka						Směnečný ručitel					Nápověda: Aden, akon, rebab, Roald, torr, Tun.

Na dva vylosované úspěšné luštitelé, kteří pošlou správné řešení tajenky na adresu vydavatele R MEDIA, spol. s r. o., Dobrovského 25, 170 55 Praha 7 do 10. v měsíci následujícím po vyjítí aktuálního čísla Kraje Vysočina (rozhoduje poštovní razítko), čekají hodnotné věcné ceny s logem Kraje Vysočina. Znění tajenky přineseme v následujícím čísle spolu se jmény výherců. Výherci losování úspěšných luštitelů křížovky z minulého čísla jsou Ivana Čejková z Třemošnice a Ing. Jaroslava Martínková z Kamenice nad Lipou.

Kraj Vysočina si Vás dovoluje pozvat na seminář k tématu **Hospicová péče**

sídlo kraje Vysočina, Žižkov ul. 57, Jihlava, budova B, kongresový sál, 4. listopadu 2010, 8:30 – 15:45 hod.

Program semináře:

- 9:00 hod. Zahájení: Mgr. et Bc. Petr Krčál, radní kraje Vysočina pro oblast sociálních záležitostí
- Blok I. 9:15 – 10:30 hod.**
Hospicová péče v ČR, Koncepte hospicové péče v České republice z pohledu ústředních orgánů,
Financování hospicové péče, Koncepte hospicové péče kraje Vysočina, Hospicová péče na lůžku – rodinný pokoj
- Blok II. 10: 45 – 12:20 hod.**
„Je eutanázie selháním či řešením problémů současného zdravotnictví?“, Zkušenosti lékaře z hospicové péče
- Blok III. 12:50 – 15:45 hod.**
Dobrovolník = nadhodnota v hospicové péči, Od myšlenky k realizaci domácí hospicové péče na Telčsku a Třeštsku, Rodinný pokoj jako vhodná alternativa domácí hospicové péče, Představení charit poskytující domácí hospicovou péči v kraji Vysočina, Výhody léčby bolesti v domácí hospicové péči

Závazné přihlášky zasílejte na vidlakova.a@kr-vysocina.cz do 22. 10. 2010. Blíže informace na tel.: 724 650 287

VYSOČINA-NEWS.CZ
ZPRAVODAJSTVÍ Z VYSOČINY

**VIDEO, FOTOREPORTÁŽE
SOUTĚŽE, PROGRAMY AKCÍ
REKLAMA PRO KAŽDÉHO**

Děje se u vás něco zajímavého,
napište nám: zpravy@vysocina-news.cz

www.vysocina-news.cz

Seznamte se s nabídkou
bakalářských studijních oborů
na veřejné vysoké škole

Vysoká škola
polytechnická
Jihlava

www.vspj.cz

Tato reklamní plocha může být vaše!

Inzerát typu
G – 1/16 – 68 x 49 mm
za 7000 Kč

Kompletní ceník na
www.iKrajvysocina.cz

Máte v pořádku hasičí přístroj v autě?
A co garáž, dům, chalupa a chata??
Chcete klidně spát ???

Je vždy lepší,
když Vás budi hlásič,
než aby to dělal hasič!

www.PO-BP.CZ

POŽÁRNÍ BEZPEČNOST
hasičská a záchranářská technika, výzbroj a výstroj

POŽÁRNÍ BEZPEČNOST
hasičská a záchranářská technika, výzbroj a výstroj

SLEVA 15 %

Na nákup vybraných
hasičských přístrojů pro
Váš automobil, karavan,
garáž, dům, chalupu a chatu.

Tuto slevovou poukázku
lze uplatnit na všech
pobočkách společnosti
Požární bezpečnost s.r.o.

POUKÁZKA na SLEVOU
platí pouze do 31.12.2010

POŽÁRNÍ BEZPEČNOST
hasičská a záchranářská technika, výzbroj a výstroj

POUKÁZKA
na hasičí sprej ZDARMA

Při nákupu 1 ks hasičského
spreje získáte druhý
ZDARMA!

Tuto slevovou poukázku
lze uplatnit na všech
pobočkách společnosti
Požární bezpečnost s.r.o.

POUKÁZKA na SPRAY ZDARMA
platí pouze do 31.12.2010

Požární bezpečnost s.r.o., Jihlava, Královský Vršek 42, tel.: 567 304 242, info: 606 934 924,
Havlíčkův Brod, Lidická 1043, tel./fax: 569 421 101, mobil: 607 869 191,
Nové Město na Moravě, Školní 448, tel./fax: 566 618 555, mobil: 607 788 610,
Praha 4-Bráník, Pikovická 870/7, tel./fax: 244 462 015, info prodejna: 725 027 772,
Přelouč, Pražská 392, tel.: 724 706 977, www.po-bp.cz, E-SHOP

KONFERENCE NA TÉMA PREVENCE INTERNETOVÉ KRIMINALITY Součást Individuálního projektu „PODPORA SYSTÉMU PRIMÁRNÍ PREVENCE SOCIÁLNĚ PATOLOGICKÝCH JEVŮ“

sídlo kraje Vysočina, Žižkova ul. 57, Jihlava, budova B, kongresový sál, 3. listopadu 2010, 9.30 – 15.00 hod.

Program konference:

- 10.00 hod. Zahájení: Mgr. et Bc. Petr Krčál, radní kraje Vysočina pro oblast sociálních záležitostí
10.10 hod. Vzdělávání a boj proti online zločinu: Ing. Pavel Vichtera, Saferinternet.CZ
11.10 hod. Jak se bránit – právní poradna pro žáky a pedagogy
Mgr. Martina Strnadová, Mgr. Lukáš Ondráček, Saferinternet.CZ
12.45 hod. Síťová generace a rizikové chování s ní spojené: Daniel Franc, Unisona Studio
13.30 hod. Politika prevence Policie ČR – krajské ředitelství PČR
13.50 hod. Internetová kriminalita a pomoc dětským obětem: Mgr. Peter Porubský, Linka bezpečí
14.20 hod. Představení služeb Vysočina Education pro pedagogy

Projekt „Podpora systému primární prevence sociálně patologických jevů“ je financován z Evropského sociálního fondu prostřednictvím Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost a ze státního rozpočtu ČR. Informace k registraci na telefonním čísle 724 650 287 nebo na www.kr-vysocina.cz/socialni-portal
Závazné přihlášky zasílejte na vidlakova.a@kr-vysocina.cz do 22. 10. 2010. Blíže informace na tel.: 724 650 287

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

Kraj Vysočina

DNY UNIVERZITY OBRANY V CITY PARKU JIHLAVA

8. – 14. listopadu 2010

POŘADATELÉ:

Univerzita obrany Brno
ve spolupráci s Krajským vojenským velitelstvím Jihlava,
Leteckou základnou Náměšť nad Oslavou a Vojenskou policií Tábor

PROGRAM:

- 8. – 14. 11. 2010**
Výstava fotografií ze zahraničních vojenských misí a nasazení Armády ČR v rámci pomoci civilnímu obyvatelstvu v době živelných katastrof a při výcviku.
Představení Univerzity obrany textem a obrazem.
- 12. – 14. 11. 2010**
Nabídka možností vysokoškolského studia v informačním stánku Univerzity obrany.
- 14. 11. 2010**
Akční ukázky skupiny COMMANDOS a boje zblízka MUSADO MCS. Představení pyrotechnického robota v akci, ukázky kriminalistických činností, výstroje a vybavení vojenského pilota, vystřelovací pilotní sedačky, bezpilotních průzkumných prostředků, ručních zbraní AČR a laserová střelnice. Nahlédnutí do tajů vojenské vědy. Ukázka resuscitace základních životních funkcí. Testování fyzické kondice návštěvníků obchodního centra. Vystoupení vojenského uměleckého souboru ONDRÁŠ.

Více informací o Dnech Univerzity obrany v obchodním centru City Park Jihlava
www.cityparkjihlava.cz nebo www.unob.cz

Děkujeme, že třídíte!

AUTORIZOVANÁ OBALOVÁ SPOLEČNOST

www.tridime-vysocina.cz

V roce 2009 vytřídil každý občan kraje Vysočina o 11 % více odpadů než v roce 2008.

Díky spolupráci obcí, kraje Vysočina a společnosti EKO-KOM, a.s. je v současné době v kraji rozmístěno 14 332 kontejnerů na tříděný odpad, což je o 65 % více než v roce 2004.

Kraj Vysočina je na prvním místě mezi kraji v ČR: nabízí občanům největší dispoziční objem k třídění odpadů. Na jedno průměrné kontejnerové hnízdo připadá 106 obyvatel, průměr ČR je 163 obyvatel.

Rekordy s předponou EKO naleznete též na stránkách www.dobryden.cz, v Muzeu rekordů a kuriozit Pelhřimov a v České knize rekordů.

Rmedia

komunikační agentura

- Jsme 100% dceřinou společností ECONOMIA a.s., a svým klientům nabízíme komplexní vydavatelský servis – klientské časopisy, magazíny a noviny na klíč: od koncepce, redakčního a grafického zpracování přes tisk až po distribuci a zpětnou vazbu.
- Dále nabízíme klientům tvorbu dalších firemních publikací jako jsou profily společností, výroční zprávy, katalogy, exkluzivní publikace, brožury, kalendáře, webové stránky nebo POS materiály.
- Díky příslušnosti k velkému vydavatelskému domu máme velmi silnou pozici mezi řadou tiskáren i distribučních společností, a tak dokážeme pro své klienty zajistit vysoce konkurenční cenové i termínové podmínky.
- V roce 2010 jsme se umístili na 2. místě v prestižní soutěži ZLATÝ STŘEDNÍK za vydávané noviny HORNÍK, v kategorii Nejlepší interní noviny.

R MEDIA, spol. s r.o.

Dobrovského 25, 170 55 Praha 7

tel.: +420 233 071 639

mobil: +420 737 220 035

e-mail: david.svabenicky@rmedia.cz

PRO RADOST I UŽITEK

Podívejte se na naši bohatou nabídku na www.popron.cz (více než 30.000 položek!)

- FILM
- PRO DĚTI
- BYDLENÍ A DOMÁCNOST

- KNIHY
- HUDBA
- TĚLO A ZDRAVÍ

- MÓDA A DOPLŇKY
- VOLNÝ ČAS A HOBBY
- HRY A SOFTWARE

Napište či zavolejte si o náš aktuální katalog!

Tel.: 227 000 227 • e-mail: katalog@popron.cz

POP RON

zboží skladem zaručuje rychlé vyřízení objednávky

zboží zašleme ZDARMA při objednávce nad 1500,- Kč

Opel Astra Classic.

Ověřená klasika za skvělou cenu!

6 let záruka**

Pořídte si Opel Astra Classic za skvělou cenu! Pokud očekáváte od svého vozu skvělé jízdní vlastnosti a kvalitu, tady je máte. Přijďte si pro prověřenou klasiku! Ať už jsou vaše požadavky na automobil jakékoli, Astra Classic je splní. Neváhejte a kontaktujte nejbližšího dealera Opel.

Již od **199 900 Kč***

www.opel.cz Opel Finance

Wir leben Autos.

Kombinovaná spotřeba paliva: 4,1–8,9 l/100 km. Kombinované emise CO₂: 130–159 g/km. Zobrazený model je pouze ilustrativní. *Nabídka platí do vyprodání zásob a při využití Opel Finance, bližší informace na www.opel.cz. **Dvouletá výrobní zákonná záruka a dále čtyřletá smluvní záruka Opel ve spolupráci se společností CG Car Garantie Versicherungs-AG. Smluvní záruka Opel je poskytována bezplatně dealerem Opel. Nabídka smluvní záruky Opel trvá do konce prosince 2010, a to za podmínek uvedených na www.opel.cz.

AUTO DOBROVOLNÝ ■ Velké Meziříčí, Fr. Stránecké 2, tel.: 566 502 320–5 ■ Jihlava, Okružní 3, tel.: 567 579 717–9
 ■ Znojmo, Pražská ul., tel.: 515 200 400, info@autodobrovolny.cz, infolinka: 608 808 200, www.autodobrovolny.cz

Dvě zlaté a jedna stříbrná medaile pro žďárské judisty

Hned tři cenné kovy vybojovali judisté z oddílu Orel Žďár nad Sázavou, když se v sobotu 2. října zúčastnili čtvrtého kola Polabské ligy žáků v Novém Bydžově.

Daniel Pochop neměl v kategorii U11 do osmatřiceti kilogramů konkurenci a po zásluze vyhrál. „Je na místě pochválit jeho nasazení a techniku,“ řekl na adresu jednoho ze svých svěřenců René Pintera, trenér oddílu Orel Žďár nad Sázavou.

Navzdory špatnému losu a pomalejšímu rozjezdu se druhý zástupce žďárského juda, Daniel Pintera, probojoval do finále, v němž vrátil porážku svému protivníkovi ze základní skupiny a přidal na žďárské konto druhé zlato.

„Vzhledem k tomu, že Daniel zápasil ve váze do třiceti čtyř kilogramů, když on sám má něco přes třicet kilogramů, je to velký úspěch. Jeho technické chyty a taktika stojí za povšimnutí,“ doplnil trenér René Pintera.

Stříbrnou medaili získala po tuhém boji v kategorii dívek U11 do osmačtyřiceti kilogramů Lucie Víchorková, z technického hlediska se nejvíc předvedla v zápase s německou judistkou. text: Lucie Pátková

Kraj podporuje sport a výstavbu nových sportovních zařízení

Víceúčelová sportovní hala při Gymnáziu Chotěboř

Jedním ze sportovišť, které vyrostly díky podpoře kraje Vysočina, je nově otevřená tělocvična Gymnázia Chotěboř. Za třináct měsíců od zahájení mohli na palubovku nových tělocvičen – velké i malé – vyběhnout sportovci studentů. Přístavba nového objektu, který bude sloužit chotěbořským školám, stála krajský rozpočet 80 mil. Kč.

„Vedle tělocvičny nabízí přístavba malý cvičební sál. Nechybí moderně vybavená posilovna, nářadovny, sprchy a prostorné šatny. Přístavba pomohla také ke zřízení učebny fyziky s laboratorii, specializované učebny pro výuku a zázemí zde najdou také učitelé,“ přiblížila podrobnosti Marie Kružiková (nez. za ČSSD), radní kraje pro oblast školství.

Přístavbu tělocvičny s učebnami fyziky a specializovanou učebnou pro výuku výpočetní techniky kromě zřizovatele školy, kraje Vysočina, podpořila také radnice v Chotěboři.

text: Milan Pilař foto: archiv kraje Vysočina

Zadavatel: kraj Vysočina

Vydavatel:

Rmedia
komunikační agentura

R MEDIA, spol. s r.o.
Dobrovského 25, 170 55 Praha 7

Kontakty:

Ing. David Švábenický – ředitel společnosti
tel.: +420 233 071 639
mobil: +420 737 220 035
fax: +420 233 072 049
e-mail: david.svabenycky@rmedia.cz

Šéfredaktor: Milan Pilař
mobil: +420 724 767 164
e-mail: milan.pilar@rmedia.cz

Redakční rada: Jaroslav Hulák,
Vladimír Novotný, Drahoslav Oulehla,
Jiří Běhounek, Ivo Rohovský, Ivana Šteklová, David Švábenický, Milan Pilař

Adresa redakce:
R MEDIA, spol. s r.o., pobočka Havlíčkův Brod,
Mediální centrum, B. Kobzínové 2020,
580 01 Havlíčkův Brod

Příjem inzerce: Vladimír Sedláček
mobil: +420 603 177 962
fax: +420 233 072 049
e-mail: vladimir.sedlacek@rmedia.cz

Registrováno pod číslem MK ČR E 14751.

www.iKrajvysocina.cz

Vysočina na podzim centrem šachu

Vít Kratochvíl z TJ Náměšť nad Oslavou čtyřmi body skončil se čtyřmi body v Batumi na 62. místě

Havlíčkobrodská šachistka Simona Suhomelová se vedle účasti na evropském šampionátu pere o body také v prvotnímu týmu mladšího dorostu Jiskry Havlíčkův Brod

Podzim by se bez nadsázky dal na Vysočině charakterizovat jako šachový. V září se v Havlíčkově Brodě uskutečnilo mistrovství České republiky v rapid šachu, v polovině října hostil Žďár nad Sázavou šachový festival Open Vysočina.

Trojlístek šachových akcí doplní v listopadu mistrovství České republiky juniorů, které se bude konat v Přibyslavi.

Dějištěm republikového šampionátu byla bývalá havlíčkovská Zemědělská

akademie a turnaje se účastnili šachisté narození v roce 1990 a mladší. „Na Vysočinu se sjelo ze všech krajů šestaosmdesát šachistů, kteří bojovali jak o tituly pro jednotlivce, tak i v soutěžích družstev a v jednotlivých kategoriích. Titul pro nejlepšího hráče si nakonec odvezl Jaroslav Bureš z Agentury 64 Grygov. Ve čtyřletných družstvech vybojovali mistrovský titul junioři z BŠS Frýdek-Místek,“ popsal Václav Paulík, ředitel turnaje.

Žďárský hotel Jehla hostil na začátku října šachový festival Open Vysočina 2010. V hlavním turnaji VCES Open zvítězil favorit turnaje, ruský velmistr Michail Ivanov, který jako jediný získal sedm bodů. „O prvním místě rozhodla v posledním kole jeho výhra nad pražským Bartošem. O své umístění se tento favorit nejvíce obával po překvapivé porážce od Angličana Lyella v šestém kole. Druhé místo si zasloužil vybojovat Josef Kratochvíl z Třebíče, který

tak získal titul krajského přeborníka Vysočiny v kategorii mužů a juniorů do dvaceti let. Krajským přeborníkem Vysočiny v kategorii do šestnácti let se stal Adam Simon ze Žďáru a mezi seniory pak Vladimír Bazala z Třebíče,“ vypočítává Petr Laušman, ředitel turnaje.

Šachisté z Vysočiny reprezentovali i za hranicemi Čech, Simona Suhomelová a Vít Kratochvíl se zúčastnili mistrovství Evropy v gruzínském Batumi. Simona Suhomelová se 4,5 body (50%) se umístila na 34. místě kategorie dívek do dvanácti let. Vít Kratochvíl z TJ Náměšť nad Oslavou se čtyřmi body se umístil na 62. místě z 87 soutěžících v kategorii chlapců do dvanácti let.

Další šachový svátek bude ve dnech 14. – 20. listopadu, kdy se v Přibyslavi uskuteční mistrovství České republiky juniorů. Přípravu jsou v plném proudu a pořadatelé očekávají okolo stovky šachistů. text: Ondřej Rázl foto: Pavel Chrz

Nejlepší kouleči jsou jednoznačně na Vysočině

Dva týmy koulečů z Vysočiny se postavily mezi třiatřiceti družstvy z celé republiky počátkem října na náměstí v Lednici na start pátého ročníku netradiční recesistické soutěže v koulení dřevěných loukoťových kol. Pořadatelé závodu se inspirovali starou brněnskou pověstí o zručném koláři Birkovi, který měl za jeden den vyrobit kolo a dopravit ho do Brna.

„Úkolem týmů bylo dokoulet co nejrychleji 12,5 kg těžké dřevěné loukoťové kolo z Lednice na brněnskou Starou radnici,“ popsal Milan Procházka, člen Becaro

Pro členy týmu byla motivací odměna za první místo – tou byl let balónem.

teamu z Vysočiny. Ten ve složení Milan Procházka, Roman Bednár a Vít Paták obhájil loňské druhé místo a podle slov Milana Procházky byla pro členy týmu motivací odměna za první místo, kterou byl let balónem. „Průběh závodu naznačil, že vzhledem k vysokému tempu můžeme překonat i rok starý traťový rekord,“ dodal Milan Procházka, který byl v cíli trati dlouhých 67 kilometrů se svými kolegy první v čase 4:06,11, což bylo o více než osm minut lepší než traťový rekord. Úspěch koulečů z Vysočiny doplnil druhý tým soutěžního pole, HoPeLa, tvořený Janem a Petrem Němcovými a Ladislavem Trsem z Náměště nad Oslavou.

Po třetím místě v roce 2009 se díky času 4:19,00 posunul tým HoPeLa o jednu příčku výš. Už nyní se připravují oba týmy na příští ročník, v němž chtějí své pozice potvrdit.

text: Milan Pilař foto: archiv Becaro teamu

Radek Jaroš zdolal další dvě osmitisícovky

Na světě existuje 14 osmitisícových vrcholů – devět v Himálajích a pět v Karákoramu. První osmitisícový vrchol byl zdolán přesně na rok před šedesáti lety.

Prvním člověkem, který zdolal všech 14 osmitisícovek, byl italský horolezec Reinhold Messner. Svoji misi dokončil v říjnu 1986, kdy mu bylo 42 let. Z českých horolezců stanul dosud na největším počtu osmitisícovek Radek Jaroš, který jich zdolal jedenáct.

Držitel ceny Fair Play a rodák z Nového Města na Moravě Radek Jaroš s týmem zaznamenali letos v červenci mimořádný

Radek Jaroš

úspěch. V rámci jedné expedice se třem členům výpravy podařilo zdolat hned dva osmitisícové vrcholy Gasherbrum I a Gasherbrum II. Nejprve Jaroš s kolegou Liborem Uhrem i Liborem Maškem stanuli na vrcholu Gasherbrumu II, třinácté nejvyšší hoře světa (8035 metrů nad mořem). Na druhý osmitisícový vrchol Gasherbrum I stoupali už jen Jaroš s Uhrem pouhých deset dní po zdolání Gasherbrumu II. „Na cestě jsme byli 50 hodin bez odpočinku, navíc nás pronásledovala nepříznivá předpověď počasí. V plánu byla cesta na Gé jedničku, kterou nikdo na světě ještě nezvládl – prvovýstup jihozápadní stěnou. V extrémních podmínkách zvolila expedice nakonec výstup po normální cestě a slavila úspěch,“ komentoval letošní osmitisícový úspěch

Radek Jaroš při setkání s hejtnem kraje Vysočina Jiřím Běhounekem a jeho kolegy z krajské rady.

Cílem Radka Jaroše je v rámci projektu Koruna Himaláje zdolat postupně všech čtrnáct osmitisícových vrcholů bez použití kyslíkových přístrojů. Zbývají mu už jen tři vrcholy – K2, Lhotse a Anna-purna. „Kamarád z USA prý má novou cestu na K2 a chce se pokusit ji zdolat už v roce 2013. Možná se s ním svezu,“ naznačil náš neúspěšnější horolezec své plány. Faktem je, že na cestě k druhému nejvyšší hoře světa K2 (8611 metrů nad mořem) byl už čtyřikrát a ani jednou neuspěl. I přesto se nevzdává, ale čím je starší, dává si při výstupech větší pozor.

text: Ondřej Rázl
foto: archiv Radka Jaroše